

Marttaliiton aluevaalitavoitteet

Huominen arki rakentuu tämän päivän teoista ja päätöksistä. Marttaliitto haastaa puolueet ja aluevaalien ehdokkaat ja valittavat uudet päättäjät tekemään ympäristön, talouden ja terveyden kannalta kestävä ja pitkäjänteistä aluepolitiikkaa. Me haluamme hyvinvointialueita, joiden asukkaat saavat tasapuolisesti ravitsemus- ja kotitalousneuvonnan palveluja ja jotka tekevät vastuullisia ja vaikuttavia julkisia hankintoja. Haluamme hyvinvointialueiden ottavan kolmannen sektorin kumppaniksi tuottamaan palveluita ja myös pienimmille järjestöille mahdollisuuden osallistua hyvinvoinnin edistämiseen.

Kutsumme jäsenemme eli marttat, marttayhdistykset ja marttapiirit edistämään tavoitteita kanssamme. Hyvinvointialueilla päätetään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastuspalveluiden järjestämisestä. Oma hyvinvointialue on vaikuttamisen arvoinen. Kannustamme kaikkia marttoja äänestämään ja innostamaan myös läheisiään vaaliurnille.

- Martat vinkkaa
- Marttailu
- Marttaliitto
- Martat-TV

www.martat.fi

Oikeus ravitsemusneuvontaan

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tukee arjen hallintaa, toimintakykyä, työkykyä ja osallisuutta. Terveellisten elämäntapojen omaksuminen ja muutosten tekeminen ovat pitkiä prosesseja, joihin tarvitaan tukea. Perustiedot ravitsemuksesta ja elintarvikkeiden koostumuksesta mahdollistavat kestävät ruokavalinnat. Kaikille, tulotasosta riippumatta, tulee olla mahdollisuus saada ravitsemustietoa ja oppia kestäviä ruoanvalmistustaitoja.

Marttajärjestö tuottaa ennaltaehkäiseviä ja kuntouttavia palveluja. Palvelut vahvistavat asiakkaiden arjen hallinnan taitoja, omatoimisuutta ja kotitaloustaitoja sekä taitoa valita ja valmistaa terveyttä edistävää ja kestävästi tuotettua ruokaa. Marttajärjestön asiakkaiden toimintakykyä tuetaan kotitalousneuvonnan keinoin. Toiminnan seurauksena asiakkaiden arkirytmii vakiintuu ja sosiaaliset taidot vahvistuvat. Tarjolla on ryhmätoimintaa, yksilöneuvontaa ja neuvonnallisia kotikäyntejä. Yhteistyö muiden hyvinvointialueen toimijoiden kanssa sekä palvelujen käytännönläheisyys ja osallistava ote tuottavat matalan kynnyksen palveluja kaiken ikäisille asiakkaille. Ehkäisevä työ tuo säästöjä, kun myöhemmin välttyään korjaavilta palveluilta.

Marttajärjestö vaatii seuraavaa:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä hyvän ravitsemuksen keinoin painotetaan strategiatasolla, ja sille luodaan mittaristo.
- Palvelujen painopiste on ennaltaehkäisevässä, oikea-aikaisessa ja vaikuttavassa toiminnassa, joka kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Palvelut ovat tarjolla lähellä ihmisten arkea, ne ovat käytännönläheisiä ja vahvistavat osallisuutta. Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja esteettömyys turvataan. Kuntoutuksessa hyvä ravitsemustila on kaiken hoidon lähtökohta.
- Hyvinvointialue tekee yhteistyötä kolmannen sektorin, kuten kansanterveys- ja ruoka-alan järjestöjen, kanssa. Kolmannen sektorin osaamista hyödynnetään ravitsemustiedon ja käytännön taitojen neuvonnassa.
- Ravitsemus on osa kansalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja palveluja. Jokaisella hyvinvointialueella on ravitsemusjohtaja, jolle kuuluu alueellinen ravitsemusterveyden strateginen koordinaatio ja seurantavastuu.
- Hyvinvointialueet ja kunnat tarvitsevat lisää korkeakoulutettuja ravitsemusterveyden ammattilaisia. Tällä hetkellä heitä työskentelee tarpeeseen nähden liian vähän, ja palvelujen saatavuus vaihtelee alueittain ja aiheuttaa näin eriarvoisuutta.

Vastuulliset ja vaikuttavat julkiset hankinnat

Jatkossa hyvinvointialueiden talous on merkittävä osa julkista taloutta ja siten myös merkittävä osa julkisista hankinnoista tehdään hyvinvointialueille. Julkisilla hankinnoilla vaikutetaan markkinoilla olevien tuotteiden ja palveluiden vastuullisuuteen ja kestävyYTEEN, ja luodaan kotimarkkinoita uusille kestäville ja vastuullisille tuotteille ja palveluille. Hyvinvointialueiden tulee edistää Suomen hiilineutraalisuustavoitteen ja muiden kestäväen kehityksen tavoitteiden toteuttamiseen esimerkiksi vastuullisilla ja kestävillä julkisilla hankinnoilla.

Marttajärjestö vaatii seuraavaa:

- Hyvinvointialue edistää julkisilla hankinnoilla ilmasto- ja kestäväen kehityksen tavoitteiden toteutumista.
- Alueelliseen hyvinvointistrategiaan kirjatut kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden periaatteet ohjaavat julkisia hankintoja. Hyvinvointialue myös seuraa ja arvioi julkisten hankintojen vaikuttavuutta ja kestävyYTEÄ.
- Julkiset hankinnat suunnitellaan pidemmällä aikavälillä ja niiden valmisteluun, markkinavuoropuheluun, kilpailuttamiseen ja sopimuskauden seurantaan varataan riittävästi aikaa. Hyvinvointialue näkee julkisen hankintaprosessin kilpailutusvaihetta laajempänä kokonaisuutena.
- Julkisia hankintoja suunniteltaessa, toteutettaessa ja johdettaessa hyvinvointialue ottaa huomioon ihmisoikeudet, työllistämisen- ja ympäristövaikutukset sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden. Julkisten hankinnat edistävät kestävien ja vastuullisten tuotteiden ja palveluiden markkinoiden kehittymistä.

Kolmas sektori hyvinvointipalveluiden tuottajana

Järjestöillä on hyvinvointialueilla tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä sekä hyvinvointi- ja sosiaalipalvelujen tuottajina ja uudistajina. Kolmannen sektorin tuottamat palvelut ovat merkittävä lisä julkisen palvelutarjonnan rinnalla. Monipuolinen palveluntuottajaverkosto vastaa ihmisten moninaisiin tarpeisiin ja pitää hyvinvointialueen elinvoimaisina.

Järjestöjen toiminnassa osallistumiskynnys on matala. Palvelut ovat käytännönläheisiä ja osallistavia. Ne vahvistavat asiakkaiden arjen hallinnan taitoja ja omatoimisuutta. Arkirythmi löytyy ja sosiaaliset taidot elpyvät, asiakas saa uusia verkostoja ja kokemuksia vertaistuesta. Ehkäisevä työ tuo säästöjä, kun myöhemmiltä korjaavilta palveluilta vältytään.

Marttaliitto vaatii seuraavaa.

- Järjestöjen yleishyödyllisen toiminta, palvelut ja vapaaehtoistoiminta sisältyvät alueelliseen hyvinvointistrategiaan. Järjestöt otetaan mukaan strategian valmisteluun ja alueen hyvinvointi- ja sosiaalipalvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteutukseen.
- Hyvinvointialueen on huolehdittava siitä, että järjestöt osallistuvat maakunnissa ja kunnissa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen sekä hyvinvointi- ja sosiaalipalvelujen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteutukseen. Järjestöjen tuottamat palvelut yhdistetään palvelukokonaisuuksiin yhteistyössä hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa.
- Järjestöjen yleishyödyllinen toiminta, vapaaehtoistoiminta ja vertaistuki sisältyvät hyvinvointialueiden strategioihin ja palveluihin.
- Järjestöjen tuottamat palvelut yhdistetään alueellisiin palvelukokonaisuuksiin niin, että myös pienten järjestöjen asema hyvinvoinnin edistäjinä ja palvelujen tuottajina turvataan.
- Hyvinvointialue varmistaa, että kaikki alueen asukkaat saavat asiakaslähtöisiä ja tarkoituksenmukaisia palveluja. Palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja esteettömyys turvataan.
- Palvelujen painopiste on ennaltaehkäisevässä, oikea-aikaisessa ja vaikuttavassa toiminnassa, joka kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja. Palvelut ovat tarjolla lähellä ihmisten arkea, ne ovat käytännönläheisiä ja vahvistavat osallisuutta.